

ТАҚРИЗ

ба фишурдаи рисолаи илмии Муродова Рухшона Муродовна дар мавзӯи «Муносибати сотсиологӣ дар матбуоти даврии муосири тоҷик» барои дарёфти дараҷаи илмии номзоди илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 10.01.10 – журналистика.

Мавзӯи баррасишаванда дар фишурдаи рисолаи Муродова Р. М. аз лиҳози муҳимият барои журналистикаи тоҷик аз аҳамият ҳолӣ нест.

Сотсиология аз ҷумлаи соҳаҳои, ки ба журналистика иртиботи кавӣ дорад. Ин иртиботро аз ҷанд ҷиҳат асоснок кардан мумкин аст: ҳам сотсиология ва ҳам журналистика бо ҷомеа сару кор мегиранд, баъдан ҳам сотсиология ва ҳам журналистика ба омӯзиши ҳодисаву зӯҳурот ва воқеиёти иҷтимоӣ машғуланд, сеюм ин ду соҳа дар таҳқиқи ҷомеа ба таври худ нақши муҳим доранд. Ин омилҳои ҳамсоз маъноӣ як будани соҳаҳои мазкур буда наметавонад. Агар вазифаи асосии сотсиология омӯзиши ҷомеа бошад, таъйиноти аслии журналистика таъмини ҷомеа бо иттилоот аст. Дар ин хусус муаллифи фишурдаи рисола низ ишораҳои дуруст ва таъкидҳои ҷолиби илмӣ кардааст.

Тамоми ВАО аз роҳу василаҳои омӯзиши сотсиологӣ воқеиёти иҷтимоӣ фаровон истифода мебаранд. Ҳамчунин дар кишварамон даҳҳо Марказҳои омӯзиши сотсиологӣ ва таҳқиқотӣ таъсис ёфтаву фаъолият мекунанд, ки омӯзиши ВАО низ аз нақшаи онҳо дур нест. Ин ҳолат, аз як тараф, барои омӯзиши ин самти журналистика замина фароҳам меорад, аз ҷиҳати дигар, зарурати омӯзиш ва пажӯҳиши илмӣ ин масъаларо асоснок намуда, аз муҳимияти масъалаи мавриди таҳқиқ дарак медиҳад.

Сарчашмаҳои истифодашуда ва таҳлили хуби касбӣ гувоҳӣ медиҳанд, ки диссертант ҳадафнок ба илм ворид шуда, меҳодад саҳми шоистаи худро гузорад.

Ҷолиб аст, ки ҳангоми таҳлил Муродова М.Р. ба ҷанд ҳадафи ӯ худ расидааст, аз ҷумла, ҷанбаҳои назарии муносибати сотсиологиро баррасӣ намуда, сотсиологияи журналистика, алоқамандии сотсиологияи журналистика бо сотсиология ва журналистикаро ба кадрӣ тавон собит намудааст, чараёни ташаккули муносибатҳои сотсиологиро дар матбуоти даврии тоҷик тавсиф намуда, дараҷаи истифодаи методҳои омӯзиши сотсиологиро дар нашрияҳои гуногун муайян кардааст.

Яке аз махсусиятҳои хоси фишурдаи рисола он аст, ки дар он таҳлили маводи рӯзноманигорӣ ва нишон додани меъёрҳои истифодаи маълумоти тариқи омӯзишҳои сотсиологӣ бадастомада сураат мегирад.

Навгони рисолаи Муродова М.Р. низ дар он ифода ёфтааст, ки бори аввал масъалаи муносибати сотсиологӣ дар фаъолияти амалии журналистӣ, алокаи журналистика бо сотсиология ҳаматарафа омӯхта мешаванд ва шаклҳои нави иртибот бо аудиторияи ВАО мавриди омӯзиш қарор гирифта, афзалият ва камбудии чунин муносибот нишон дода шудааст. Инчунин, усулҳои гуногуни омӯзиши сотсиологии аудитория баррасӣ гардида, дараҷаи истифодаи онҳо дар марҳилаҳои гуногуни матбуоти даврӣ мушаххас шудааст.

Яке аз нуктаҳои чолиби хулосаи диссертант ба концепсияи назарияи сотсиологияи журналистика иртибот мегирад ва муаллиф онро аз аносири назариявии сотсиологияи умумӣ ва журналистика доништа, дар муносибат ба объект ва предмети таҳқиқ, метод ва методологияи омӯзиш, мақсад ва вазифаҳо қонунмандҳои худ ба шакл даровардааст. Хулосаи диссертант оид ба ташаккули сотсиологияи журналистика ҳамчун назарияи сатҳи миёна, ба мустақилияти соҳа ва аз ҷузъи таркибии журналистика будани он боиси таваҷҷуҳ аст.

Бо вучуди ин, фишурдаи рисолаи илмии Муродова М.Р. аз камбудии ҷузъӣ ороӣ нест:

1. Яке аз хулосаҳои ба ҳимоя пешниҳодшаванда шаҳодат медиҳад, ки таносуби шаклгирии усулҳои омӯзишҳои сотсиологии матбуоти даврӣ дар сатҳи ҷаҳонӣ: дар матбуоти Аврупо, дар матбуоти рус, дар матбуоти шӯравӣ таҳлил шудааст, ки дар ин самт ҳанӯз таҳлил муносибати ҷиддитари илмиро меҳаҳад.
2. Хронологияи таҳқиқ ва сарҳади он мушаххас нашудаанд, ки боиси хеле васеъ таҳлил шудани мавзӯи барришаванда гардидааст.

Бо вучуди ин, камбудии мазкур арзиши илмии рисолаи илмии Муродова Рухшона Муродовнаро дар мавзӯи «Муносибати сотсиологӣ дар матбуоти даврии муносири тоҷик» коста намекунад ва ӯ сазовори дараҷаи илмии номзади илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 10.01.10 – журналистика мебошад.

Муовини Раиси Ҳибзи Халқии
Демократии Тоҷикистон, д.и.филол.
17.09.2019 с.

Бобочониён Р.М.

Тел.: +992 919 434300
E-mail: rano-bobojon@mail.ru

Имзои Р.М. Бобочониёнро тасдиқ мекунам
Мудири шуъбаи умумӣ, надорат ва
корҳои махсуси Дастгоҳи КИМ ҲХДТ

Ҳабибзода З.И.